KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 984/2013

2013 m. spalio 14 d.

kuriuo nustatomas dujų perdavimo sistemų pajėgumų paskirstymo mechanizmų tinklo kodeksas ir papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 715/2009

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005 ([1]), visų pirma į jo 6 straipsnio 11 dalį,

kadangi:

(1) Reglamentu (EB) Nr. 715/2009 nustatomos nediskriminacinės taisyklės dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo sistemomis sąlygų siekiant užtikrinti tinkamą dujų vidaus rinkos veikimą;

(2) dujų perdavimo sistemų dubliavimas daugeliu atvejų nėra nei ekonomiškas, nei efektyvus. Todėl siekiant konkurencijos gamtinių dujų rinkose būtina, kad visi tinklo naudotojai turėtų teisę skaidriai ir nediskriminuojamai naudotis dujų infrastruktūra. Tačiau tai, kad didelėse Sąjungos dalyse neužtikrinamos vienodos galimybės skaidriai naudotis perdavimo pajėgumais, vis dar yra pagrindinė veiksmingos konkurencijos didmeninėje rinkoje kliūtis. Be to, sukurti tinkamai veikiančią dujų vidaus rinką kliudo nacionalinių valstybių narių taisyklių skirtumai;

(3) neefektyvus Sąjungos aukšto slėgio dujų vamzdynų naudojimas ir ribotos galimybės jais naudotis lemia neoptimalias rinkos sąlygas. Sąjungos aukšto slėgo dujų tinkluose būtina taikyti skaidresnę, efektyvesnę ir nediskriminacinę ribotų perdavimo pajėgumų paskirstymo sistemą, kad toliau stiprėtų tarpvalstybinė konkurencija ir būtų toliau integruojama rinka. Suinteresuotosios šalys nuosekliai palaiko tokių taisyklių parengimo idėją;

(4) norint užtikrinti veiksmingą Sąjungos ir ne Sąjungos tiekėjų konkurenciją būtina, kad jie galėtų lanksčiai naudotis esamomis perdavimo sistemomis savo dujoms tiekti atsižvelgiant į kainos signalus. Sąjungoje dujos gali būti laisvai perduodamos tik sukūrus gerai veikiantį bendrą perdavimo tinklus jungiantį tinklą ir visiems sudarius vienodas naudojimosi sąlygas. Savo ruožtu, taip pritraukiama daugiau tiekėjų, didinamas likvidumas pagrindiniuose prekybos centruose ir padedama taikyti efektyvius kainos atskleidimo mechanizmus, todėl užtikrinamos sąžiningos dujų kainos, grindžiamos paklausos ir pasiūlos principu;

(5) šiuo reglamentu, kuriuo nustatomas dujų perdavimo sistemų pajėgumų mechanizmo tinklo kodeksas, turėtų būti siekiama nustatyti būtiną visoje Europoje suderinimo lygį. Be to, kad šis reglamentas būtų veiksmingai įgyvendinamas, būtina nustatyti tarifų sistemas, suderinamas su šiame reglamente siūlomais pajėgumų paskirstymo mechanizmais, ir taip užtikrinti, kad įgyvendinant nebūtų daroma žalingo poveikio perdavimo sistemos operatorių pajamoms ir grynųjų pinigų srautų pozicijoms;

(6) šis reglamentas priimtas remiantis Reglamentu (EB) Nr. 715/2009, jį papildo ir yra jo sudedamoji dalis. Nuorodas į Reglamentą (EB) Nr. 715/2009 kituose teisės aktuose reikėtų laikyti nuorodomis ir į šį reglamentą; kol pagal Europos Prlamento ir Tarybos direktyvos 2009/73/EB ([2]) 49 straipsnį valstybėse narėse esančioms gamtinių dujų perdavimo sistemoms taikomos nukrypti leidžiančios nuostatos, šis reglamentas joms netaikomas. Pagrindinės naujos infrastruktūros, kuriai leista netaikyti Direktyvos 2009/73/EB 32 straipsnio arba anksčiau galiojusios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/55/EB ([3]) 18 straipsnio, pajėgumams, kuriems ta išimtis netaikoma, šis reglamentas taikomas tiek, kiek tai neprieštarauja tokiai išimčiai, o susiejant atsižvelgiama į jungiamųjų dujotiekių ypatumus;

(7) šis reglamentas parengtas Reglamento (EB) Nr. 715/2009 6 straipsnyje nustatyta tvarka. Juo labiau suderinamos Reglamento (EB) Nr. 715/2009 16 straipsnyje nustatytos taisyklės ir papildomi Reglamento (EB) Nr. 715/2009 I priedo 2.1 punkte išdėstyti perdavimo sistemos operatoriams skirti pajėgumų paskirstymo mechanizmų principai ir perkrovos valdymo tvarka;

(8) šis reglamentas taikomas nepažeidžiant ES ir nacionalinių konkurencijos taisyklių, visų pirma draudimų dėl konkurenciją ribojančių susitarimų (Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnis) ir dėl piktnaudžiavimo

([1]) OL L 211, 2009 8 14, p. 36.

([2]) OL L 211, 2009 8 14, p. 94.

([3]) OL L 176, 2003 7 15, p. 57.

dominuojančia padėtimi (Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 102 straipsnis). Pajėgumų paskirstymo mechanizmai turi būti kuriami taip, kad būtų išvengta trukdymo patekti į dujų tiekimo vartotojams rinkas;

(9) šis reglamentas taikomas nepažeidžiant su viešąja paslauga susijusių perdavimo sistemos operatoriaus įsipareigojimų, nustatytų pagal Direktyvos 2009/73/EB 3 straipsnį;

(10) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 2009/73/EB 51 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę;

(11) nacionalinės reguliavimo institucijos ir perdavimo sistemos operatoriai turėtų atsižvelgti į geriausią praktiką ir pastangas suderinti šio reglamento įgyvendinimo procesus. Veikdamos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 713/2009 ([1]) 7 straipsnį, agentūra ir nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų užtikrinti, kad visoje Sąjungoje pajėgumų paskirstymo mechanizmai atitinkamuose sujungimo taškuose būtų įgyvendinami kuo efektyviau,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomas dujų perdavimo sistemų standartizuotų pajėgumų paskirstymo mechanizmų tinklo kodeksas. Standartizuotą pajėgumų paskirstymo mechanizmą sudaro atitinkamiems sujungimo taškams Sąjungoje taikoma aukciono tvarka ir tipiniai siūlomų ir paskirstomų tarpvalstybinių pajėgumų produktai. Atsižvelgiant į bendrąsias su pajėgumų paskirstymo mechanizmais susijusias komercines ir technines taisykles, šiuo reglamentu nustatoma, kaip gretimų perdavimo sistemų operatoriai bendradarbiauja siekdami palengvinti pajėgumų pardavimą.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas sujungimo taškams. Atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimu jis gali būti taikomas ir dujų įleidimo iš trečiųjų šalių ir išleidimo į jas taškams. Šis reglamentas netaikomas dujų išleidimo taškams, kuriuose dujos išleidžiamos galutiniams vartotojams ir skirstymo tinklams, dujų įleidimo iš suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalų ir gamybos įrenginių taškams, taip pat dujų įleidimo į saugojimo įrenginius ir išleidimo iš jų taškams.

2. Šis reglamentas taikomas visiems techniniams ir pertraukiamiesiems pajėgumams sujungimo taškuose ir Reglamento (EB) Nr. 715/2009 I priedo 2.2.1 punkte nurodytiems papildomiems pajėgumams. Šis reglamentas netaikomas valstybių narių sujungimo taškams, kai vienai iš tų valstybių narių remiantis Direktyvos 2009/73/EB 49 straipsniu taikoma nukrypti leidžianti nuostata.

3. 8 straipsnio 1–7 dalys, 11–18 straipsniai, 19 straipsnio 2 dalis ir 21–27 straipsniai netaikomi naujiems techniniams pajėgumams, paskirstytiniems pagal naujų techninių pajėgumų atviro paskirstymo procedūras, pvz., „pradėto sezono“ procedūras, išskyrus pajėgumus, kurie, iš pradžių pasiūlyti pagal tokias procedūras, lieka neparduoti.

4. Kai taikomi netiesioginiai paskirstymo būdai, nacionalinės reguliavimo institucijos gali nuspręsti netaikyti 8–27 straipsnių.

5. Kad būtų išvengta trukdymo patekti į tiekimo vartotojams rinkas, kompetentingos nacionalinės institucijos gali, pasikonsultavusios su tinklo naudotojais, nuspręsti imtis proporcingų priemonių, kad apribotų pavienio tinklo naudotojo išankstinius siūlymus įsigyti pajėgumų valstybės narės sujungimo taškuose.

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys pateiktos Reglamento (EB) Nr. 715/2009 2 straipsnyje ir Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnyje. Kitų vartojamų terminų apibrėžtys:

1. ilgainiui didėjančios kainos aukcionas – aukcionas, kuriame tinklo naudotojas nurodo prašomus kiekius pagal apibrėžtus nuosekliai skelbiamus kainos kitimo žingsnius;

2. aukcionų kalendorius – lentelė, kurioje pateikiama su konkrečiais aukcionais susijusi informacija ir kurią iki kiekvienų kalendorinių metų sausio mėn. skelbia Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklas (ENTSO-G); kalendoriuje nurodomi svarbūs aukcionų, kurie vyks nuo kovo mėn. iki kitų metų vasario mėn., terminai, įskaitant pradžios datas, ir tipiniai pajėgumų produktai, kurie bus parduodami aukcione;

3. kainos siūlymo etapas – laikas, kurį tinklo naudotojai gali teikti, keisti ir atšaukti pasiūlymus;

4. susietieji pajėgumai – tipinis siūlomų nuolatinių pajėgumų produktas, kurį sudaro dujų įleidimo pajėgumai ir juos atitinkantys dujų išleidimo pajėgumai abiejose sujungimo taško pusėse;

5. konkuruojantys pajėgumai – turimieji pajėgumai aukcione, kuriuos paskirstyti galima tik visiškai arba iš dalies sumažinus turimuosius pajėgumus kitame aukcione;

([1]) OL L 211, 2009 8 14, p. 1.

6. pirmasis kartas, kai pasiūla viršija paklausą – padėtis, kai bendra visų tinklo naudotojų pajėgumų paklausa yra mažesnė už antrojo kainos siūlymo etapo pabaigoje arba paskesniame kainos siūlymo etape siūlomus pajėgumus;

7. dujų tiekimo para – laikotarpis nuo vienos dienos 5.00 UTC iki kitos dienos 5.00 UTC (žiemos laiku) arba nuo vienos dienos 4.00 UTC iki kitos dienos 4.00 UTC (vasaros laiku);

8. netiesioginis paskirstymo būdas – paskirstymo būdas, kai (jei įmanoma – aukcione) kartu paskirstomi ir perdavimo pajėgumai, ir atitinkamas dujų kiekis;

9. jungties sutartis – gretimų perdavimo sistemų operatorių, kurių sistemos yra sujungtos tam tikrame sujungimo taške, sutartis, kuria nustatomos dujų tiekimo ir (arba) ėmimo sujungimo taške sąlygos, veiklos procedūros ir nuostatos siekiant palengvinti efektyvią sujungtų perdavimo tinklų sąveiką;

10. sujungimo taškas – fizinis arba virtualus taškas, jungiantis gretimas dujų įleidimo ir išleidimo sistemas arba dujų įleidimo ir išleidimo sistemą su jungiamuoju dujotiekiu, jeigu šiame taške tinklo naudotojams taikomos užsakymo procedūros;

11. didelis kainos kitimo žingsnis – sujungimo taške nustatomas tipinio pajėgumų produkto fiksuotas arba kintamas kainos kitimo žingsnis;

12. perteklinis paskyrimas – būtinuosius paskyrimų teikimo reikalavimus atitinkančių tinklo naudotojų teisė bet kada prašyti pertraukiamųjų pajėgumų, pateikiant paskyrimą, dėl kurio visų tinklo naudotojo paskyrimų suma tampa didesnė už jo sutartinius pajėgumus;

13. rezervinė kaina – reikalavimus atitinkanti apatinė aukciono kainos riba;

14. mažas kainos kitimo žingsnis – sujungimo taške nustatomas tipinio pajėgumų produkto fiksuotas arba kintamas kainos kitimo žingsnis, mažesnis už didelį kainos kitimo žingsnį;

15. tipinis pajėgumų produktas – tam tikras perdavimo pajėgumų kiekis per tam tikrą laiką tam tikrame sujungimo taške;

16. vienodos kainos aukcionas – aukcionas, kuriame tinklo naudotojas pavieniame kainos siūlymo etape siūlo kainą ir kiekį, o visiems tinklo naudotojams, kuriems pavyko įsigyti pajėgumų, taikoma laimėjusio mažiausios kainos pasiūlymo kaina;

17. virtualusis sujungimo taškas – du arba daugiau tų pačių dviejų gretimų dujų įleidimo ir išleidimo sistemų sujungimo taškų, sujungtų, kad būtų galima teikti vieną bendrą pajėgumų paslaugą;

18. einamosios paros pajėgumai – likusieji paros pajėgumai, siūlomi ir paskirstomi užbaigus tą parą vykstančius kitos paros pajėgumų aukcionus.

II SKYRIUS

BENDRADARBIAVIMO PRINCIPAI

4 straipsnis

Techninės priežiūros koordinavimas

Jeigu nuo vamzdyno arba perdavimo tinklo dalies techninės priežiūros priklauso perdavimo pajėgumų, kuriuos galima siūlyti sujungimo taškuose, kiekis, perdavimo sistemos operatorius (-iai) savo techninės priežiūros planus įgyvendina visokeriopai bendradarbiaudamas (-i) su gretimos perdavimo sistemos operatoriumi (-iais), kad kuo labiau sumažintų poveikį galimiems dujų srautams ir pajėgumams sujungimo taške.

5 straipsnis

Pranešimų standartizavimas

1. Perdavimo sistemos operatoriai koordinuoja standartinių pranešimo procedūrų, koordinuotų informacinių sistemų ir suderinamų elektroninių pranešimų internetu diegimą, pvz., nustato bendrųjų duomenų mainų formatus ir protokolus ir suderina šių duomenų tvarkymo principus.

2. Standartinės pranešimo procedūros visų pirma apima procedūras, susijusias su tinklo naudotojų prieiga prie perdavimo sistemos operatorių aukcionų sistemos arba atitinkamos užsakymo platformos ir su pateiktos aukciono informacijos peržiūra. Duomenų, kuriais numatoma keistis, pateikimo laikas ir jų turinys atitinka III skyriaus nuostatas.

3. Perdavimo sistemos operatoriai patvirtina standartines pranešimo procedūras, kuriose, atsižvelgiant į 27 straipsnyje nurodytos (-ų) užsakymo platformos (-ų) kūrimą, numatomas įgyvendinimo planas ir taikymo trukmė. Perdavimo sistemų operatoriai užtikrina komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos konfidencialumą.

6 straipsnis

Pajėgumų apskaičiavimas ir maksimizavimas

1. Tinklo naudotojams teikiami didžiausi techniniai pajėgumai, atsižvelgiant į sistemos vientisumą, saugą ir efektyvų tinklo veikimą.

a) Siekdami optimizuoti techninius pajėgumus ir taip maksimizuoti susietųjų pajėgumų pasiūlą, perdavimo sistemos operatoriai sujungimo taškuose imasi toliau nurodytų priemonių (pirmenybė teikiama sujungimo taškams, kuriuose pagal Reglamento (EB) Nr. 715/2009 I priedo 2.2.3 punkto 1 papunktį yra sutartinė perkrova): 2015 m. vasario 4 d. nustato ir taiko bendrą metodą, apimantį konkrečius veiksmus, kurių turi imtis atitinkami perdavimo sistemos operatoriai, kad pasiektų reikiamą optimizavimą:

1. bendras metodas apima išsamią techninių pajėgumų analizę, įskaitant visus neatitikimus abiejose sujungimo taško pusėse, taip pat konkrečius veiksmus ir išsamų grafiką, įskaitant galimus padarinius ir reguliavimo institucijų patvirtinimus, reikalingus sąnaudoms susigrąžinti ir reguliavimo tvarkai pakoreguoti, kad būtų galima užtikrinti kuo didesnę susietųjų pajėgumų pasiūlą. Šiais konkrečiais veiksmais nedaroma žalingo poveikio pajėgumų pasiūlai kituose svarbiuose tų sistemų taškuose ir sujungimo su skirstymo tinklais taškuose, kurie svarbūs užtikrinant tiekimo galutiniams vartotojams saugumą, pvz., sujungimo su saugyklomis, SGD terminalais ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 994/2010 ([1]) apibrėžtais saugomais vartotojais taškuose. Atliekant šią išsamią analizę turėtų būti atsižvelgiama į prielaidas, kuriomis remiantis pagal Reglamento (EB) Nr. 715/2009 8 straipsnį parengtas visos Sąjungos dešimties metų tinklo plėtros planas, į nacionalinius investicijų planus, į atitinkamus įsipareigojimus, prisiimtus pagal taikomus nacionalinius įstatymus, ir į visus atitinkamus sutartinius įsipareigojimus;

2. atitinkami perdavimo sistemos operatoriai, perskaičiuodami techninius pajėgumus, taiko dinaminį metodą, prireikus kartu atlikdami dinaminį papildomų pajėgumų skaičiavimą pagal Reglamento (EB) Nr. 715/2009 I priedo 2.2.2 punkto 2 papunkčio nuostatas, bendrai nustatydami tinkamą perskaičiavimo dažnumą kiekviename sujungimo taške ir atsižvelgdami į konkrečius to taško ypatumus;

3. gretimų perdavimo sistemų operatoriai į bendrą metodą gali įtraukti kitus perdavimo sistemų operatorius, konkrečiai priklausomus nuo sujungimo taško;

4. perskaičiuodami techninius pajėgumus perdavimo sistemos operatoriai atsižvelgia į tinklo naudotojų pateiktą informaciją dėl numatomų būsimų srautų.

b) Perdavimo sistemos operatoriai bendrai vertina ir prireikus koreguoja bent šiuos parametrus:

1. slėgio užtikrinimo įsipareigojimus;

2. visus atitinkamus paklausos ir pasiūlos scenarijus, įskaitant išsamius duomenis apie pamatines klimato sąlygas ir tinklo konfigūraciją, susijusią su ekstremalių atvejų scenarijais;

3. šilumingumą.

2. Jei dėl techninių pajėgumų optimizavimo perdavimo sistemos operatoriai patiria išlaidų, visų pirma tokių, kurios nevienodai paveikia perdavimo sistemos operatorius abiejose sujungimo taško pusėse, perdavimo sistemos operatoriams leidžiama atgauti tokias efektyviai patirtas išlaidas pasinaudojant atitinkamų reguliavimo institucijų pagal Reglamento (EB) Nr. 715/2009 13 straipsnį arba Direktyvos 2009/73/EB 42 straipsnį nustatyta reguliavimo sistema. Taikoma Reglamento (EB) Nr. 713/2009 8 straipsnio 1 dalis.

3. Prireikus nacionalinės reguliavimo institucijos dėl taikomo skaičiavimo metodo ir bendro požiūrio konsultuojasi su tinklo naudotojais.

4. Susietųjų pajėgumų kiekio pokyčiai, atsirandantys vykdant procesą pagal šio straipsnio 1 dalį, įtraukiami į agentūros ataskaitą, skelbiamą pagal Reglamento (EB) Nr. 715/2009 I priedo 2.2.1 punkto 2 papunktį.

7 straipsnis

Gretimų perdavimo sistemų operatorių keitimasis informacija

1. Gretimų perdavimo sistemų operatoriai reguliariai keičiasi informacija apie paskyrimą, pakartotinį paskyrimą, suderinimą ir patvirtinimą atitinkamuose sujungimo taškuose.

2. Gretimų perdavimo sistemų operatoriai keičiasi informacija apie savo perdavimo tinklo techninę priežiūrą, kad prisidėtų prie sujungimo taškų techninio naudojimo sprendimų priėmimo proceso. Perdavimo sistemos operatorių keitimosi duomenimis tvarka įtraukiama į jų atitinkamą jungties sutartį.

III SKYRIUS

NUOLATINIŲ PAJĖGUMŲ PASKIRSTYMAS

8 straipsnis

Paskirstymo metodika

1. Sujungimo taškuose pajėgumai paskirstomi aukciono tvarka.

2. Visuose sujungimo taškuose taikoma vienoda aukciono struktūra. Atitinkami aukciono procesai visuose atitinkamuose sujungimo taškuose prasideda vienu metu. Per kiekvieną aukciono procesą, susijusį su vienu tipiniu pajėgumų produktu, pajėgumai paskirstomi atskirai nuo visų kitų aukciono procesų, išskyrus atvejus, kai tiesiogiai dalyvaujančių perdavimo sistemos operatorių susitarimu ir atitinkamoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms pritarus paskirstomi konkuruojantys pajėgumai.

3. Tipiniams pajėgumų produktams taikoma loginė tvarka, pagal kurią pirmiausia siūlomi metų pajėgumų produktai, po jų – kitos trumpesnės trukmės pajėgumai, skirti naudoti tuo pačiu laikotarpiu. 11–15 straipsniuose numatyti aukcionų terminai turi atitikti šį principą.

([1]) OL L 295, 2010 11 12, p. 1.

4. 9 straipsnyje nustatytos tipinių pajėgumų produktų taisyklės ir 11–15 straipsniuose nustatytos aukcionų taisyklės taikomos susietiesiems ir nesusietiems pajėgumams sujungimo taške.

5. Apie kiekvieno aukciono atitinkamų tipinių pajėgumų produktų prieinamumą pranešama pagal 11–15 straipsnius ir aukciono kalendorių.

6. Jeigu įsigaliojant šiam reglamentui turimi pajėgumai yra ne mažesni nei atidėtina techninių pajėgumų dalis, bent 20 % techninių pajėgumų kiekviename sujungimo taške atidedama ir siūloma pagal šio straipsnio 7 dalį. Jeigu įsigaliojant šiam reglamentui turimi pajėgumai yra mažesni už atidėtiną techninių pajėgumų dalį, atidedami visi turimi pajėgumai. Šie pajėgumai siūlomi pagal šio straipsnio 7 dalies b punktą, o visi likusieji atidėti pajėgumai – pagal šio straipsnio 7 dalies a punktą.

7. Bet kokie pagal šio straipsnio 6 dalį atidėti pajėgumai siūlomi laikantis tokių nuostatų:

a) bent 10 % kiekvieno sujungimo taško techninių pajėgumų siūloma ne anksčiau kaip per metinį metų pajėgumų aukcioną, numatytą 11 straipsnyje ir rengiamą pagal aukcionų kalendorių penktaisiais dujų tiekimo metais prieš prasidedant atitinkamiems dujų tiekimo metams, ir

b) kita bent 10 % kiekvieno sujungimo taško techninių pajėgumų dalis pirmiausia siūloma ne anksčiau nei per metinį ketvirčio pajėgumų aukcioną, numatytą 12 straipsnyje ir rengiamą pagal aukcionų kalendorių dujų tiekimo metais prieš prasidedant atitinkamiems dujų tiekimo metams.

8. Naujų pajėgumų atveju bent 10 % kiekvieno sujungimo taško techninių pajėgumų atidedama ir siūloma ne anksčiau kaip per metinį ketvirčio pajėgumų aukcioną, numatytą 12 straipsnyje ir rengiamą pagal aukcionų kalendorių dujų tiekimo metais prieš prasidedant atitinkamiems dujų tiekimo metams.

9. Dėl tikslios pagal šio straipsnio 6 ir 8 dalis atidėtinų pajėgumų dalies konsultuojamasi su suinteresuotosiomis šalimis, ji derinama su kitais perdavimo sistemos operatoriais ir kiekviename sujungimo taške ją patvirtina nacionalinės reguliavimo institucijos. Nacionalinės reguliavimo institucijos visų pirma apsvarsto galimybę trumpesniam laikotarpiui atidėti didesnes pajėgumų dalis, kad būtų išvengta trukdymo patekti į tiekimo vartotojams rinkas.

9 straipsnis

Tipiniai pajėgumų produktai

1. Perdavimo sistemų operatoriai siūlo metų, ketvirčio, mėnesio, paros ir einamosios paros tipinius pajėgumų produktus.

2. Metų tipinis pajėgumų produktas – pajėgumai, kurių nurodytą kiekį tinklo naudotojas gali prašyti teikti visas konkrečių dujų tiekimo metų (prasidedančių spalio 1 d.) dujų tiekimo paras.

3. Ketvirčio tipinis pajėgumų produktas – pajėgumai, kurių nurodytą kiekį tinklo naudotojas gali prašyti teikti visas konkretaus ketvirčio (atitinkamai prasidedančio spalio 1 d., sausio 1 d., balandžio 1 d. arba liepos 1 d.) dujų tiekimo paras.

4. Mėnesio tipinis pajėgumų produktas – pajėgumai, kurių nurodytą kiekį tinklo naudotojas gali prašyti teikti visas konkretaus kalendorinio mėnesio (prasidedančio kiekvieno mėnesio 1-ąją dieną) dujų tiekimo paras.

5. Paros tipinis pajėgumų produktas – pajėgumai, kurių nurodytą kiekį tinklo naudotojas gali prašyti teikti vieną dujų tiekimo parą.

6. Einamosios paros tipinis pajėgumų produktas – pajėgumai, kurių nurodytą kiekį tinklo naudotojas gali prašyti teikti nuo tam tikro konkrečios dujų tiekimo paros laiko iki tos pačios dujų tiekimo paros pabaigos.

10 straipsnis

Taikomas pajėgumų vienetas

Siūlomi pajėgumai išreiškiami energijos vienetais per laiko vienetą. Naudojami vienetai kWh/h arba kWh/d. Jeigu naudojamos kWh/d, daroma prielaida, kad srautas visą dujų tiekimo parą yra pastovus.

11 straipsnis

Metiniai metų pajėgumų aukcionai

1. Metų pajėgumų aukcionai rengiami kartą per metus.

2. Kiekvieno tipinio metų pajėgumų produkto pajėgumai siūlomi metiniame metų pajėgumų aukcione, pagal 17 straipsnį taikant didėjančios kainos aukciono algoritmą.

3. Aukciono procese pajėgumai siūlomi ne ilgesniam kaip ateinančių 15 metų laikotarpiui.

4. Metiniai metų pajėgumų aukcionai prasideda pirmąjį kiekvienų metų kovo pirmadienį, nebent aukciono kalendoriuje būtų nurodyta kitaip.

5. Vykstant metiniam metų pajėgumų aukcionui tinklo naudotojai turi galimybę dalyvauti viename arba keliuose vienu metu vykstančiuose kiekvieno sujungimo taško aukcionuose ir siūlytis pirkti tipinius pajėgumų produktus.

6. Metiniame metų pajėgumų aukcione siūlomi pajėgumai:

$$A - B - C + D$$

Čia:

A perdavimo sistemos operatoriaus kiekvieno tipinio pajėgumų produkto techniniai pajėgumai;

B metiniuose metų pajėgumų aukcionuose, kuriuose siūlomi ateinančių penkerių metų pajėgumai – techninių pajėgumų (A) kiekis, atidėtas pagal 8 straipsnio 7 dalies b punktą; metiniuose metų pajėgumų aukcionuose, kuriuose siūlomi daugiau nei pirmųjų penkerių metų pajėgumai, – techninių pajėgumų (A) kiekis, atidėtas pagal 8 straipsnio 7 dalį;

C anksčiau parduoti techniniai pajėgumai, pakoreguoti atsižvelgiant į pajėgumus, pakartotinai siūlomus pagal taikomas perkrovos valdymo procedūras;

D papildomi tų metų pajėgumai, jeigu yra.

7. Siūlomi pajėgumai gali būti susietieji arba nesusieti pajėgumai pagal 19 straipsnį. Tai taikoma ir visiems kitiems 12–15 straipsniuose nurodytiems aukcionams.

8. Likus mėnesiui iki aukciono pradžios perdavimo sistemos operatoriai tinklo naudotojams praneša ateinančiame metiniame metų pajėgumų aukcione kiekvienais metais siūlomų techninių pajėgumų kiekį. Be to, perdavimo sistemos operatoriai tinklo naudotojams praneša, ar gali būti, kad bus turima papildomų pajėgumų.

9. Kiekvieno aukciono kainos siūlymo etapai prasideda 08.00 UTC ir baigiasi 17.00 UTC (žiemos laiku) arba prasideda 07.00 UTC ir baigiasi 16.00 UTC (vasaros laiku) kiekvieną atitinkamą dujų tiekimo parą. Kainos siūlymo etapai pradedami ir užbaigiami per kiekvieną dujų tiekimo parą, kaip nurodyta 17 straipsnio 2 dalyje.

10. Aukciono paskirstymo rezultatai skelbiami kai tik pagrįstai įmanoma, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną po kainos siūlymo etapo pabaigos, vienu metu visiems tame aukcione dalyvaujantiems tinklo naudotojams.

11. Apibendrinta informacija apie aukciono rezultatus paskelbiama rinkai.

12 straipsnis

Metiniai ketvirčio pajėgumų aukcionai

1. Metinis ketvirčio pajėgumų aukcionas rengiamas kartą per metus.

2. Kiekvieno tipinio ketvirčio pajėgumų produkto pajėgumai parduodami metiniame ketvirčio pajėgumų aukcione pagal 17 straipsnį taikant didėjančios kainos aukciono algoritmą.

3. Kiekvienais dujų tiekimo metais kiekvieno ketvirčio pajėgumai nuo ateinančių dujų tiekimo metų pirmojo ketvirčio (spalio–gruodžio mėn.) iki tų dujų tiekimo metų paskutiniojo ketvirčio (liepos–rugsėjo mėn., įskaitytinai) parduodami metiniame ketvirčio pajėgumų aukcione.

4. Metiniame ketvirčio pajėgumų aukcione tinklo naudotojai turi galimybę dalyvauti ne daugiau kaip keturiuose vienu metu vykstančiuose kiekvieno sujungimo taško aukcionuose ir siūlytis pirkti tipinius ketvirčio pajėgumų produktus.

5. Metiniai ketvirčio pajėgumų aukcionai prasideda pirmąjį kiekvienų metų birželio pirmadienį, nebent aukcionų kalendoriuje būtų nurodyta kitaip.

6. Metiniame ketvirčio pajėgumų aukcione siūlomi pajėgumai:

$$A - C + D$$

Čia:

A perdavimo sistemos operatoriaus kiekvieno tipinio pajėgumų produkto techniniai pajėgumai;

C anksčiau parduoti techniniai pajėgumai, pakoreguoti atsižvelgiant į pajėgumus, pakartotinai siūlomus pagal taikomas perkrovos valdymo procedūras;

D papildomi to ketvirčio pajėgumai, jeigu yra.

7. Likus dviem savaitėms iki aukciono pradžios perdavimo sistemos operatoriai tinklo naudotojams praneša ateinančiame metiniame ketvirčio pajėgumų aukcione kiekvieną ketvirtį siūlomų pajėgumų kiekį. Be to, perdavimo sistemos operatoriai tinklo naudotojams praneša, ar gali būti, kad bus turima papildomų pajėgumų.

8. Kiekvieno aukciono kainos siūlymo etapai vyksta nuo 08.00 UTC iki 17.00 UTC (žiemos laiku) arba nuo 07.00 UTC iki 16.00 UTC (vasaros laiku) kiekvieną atitinkamą dujų tiekimo parą. Kainos siūlymo etapai pradedami ir užbaigiami per kiekvieną dujų tiekimo parą, kaip nurodyta 17 straipsnio 2 dalyje.

9. Aukciono paskirstymo rezultatai skelbiami kai tik pagrįstai įmanoma, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną po kainos siūlymo etapo pabaigos, vienu metu visiems tame aukcione dalyvaujantiems tinklo naudotojams.

10. Apibendrinta informacija apie aukciono rezultatus paskelbiama rinkai.

13 straipsnis

Rotaciniai mėnesio pajėgumų aukcionai

1. Rotacinis mėnesio pajėgumų aukcionas rengiamas kartą per mėnesį.

2. Kiekvieno tipinio mėnesio pajėgumų produkto pajėgumai parduodami rotaciniame mėnesio pajėgumų aukcione pagal 17 straipsnį taikant didėjančios kainos aukciono algoritmą. Kiekvieną mėnesį aukcione siūlomas kito kalendorinio mėnesio tipinis mėnesio pajėgumų produktas.

3. Rotaciniame mėnesio pajėgumų aukcione tinklo naudotojai turi galimybę siūlytis pirkti vieną tipinį mėnesio pajėgumų produktą.

4. Rotaciniai mėnesio pajėgumų aukcionai, kuriuose parduodamas tipinis kito mėnesio pajėgumų produktas, prasideda trečiąjį kiekvieno mėnesio pirmadienį, nebent aukcionų kalendoriuje būtų nurodyta kitaip.

5. Rotaciniame mėnesio pajėgumų aukcione kiekvieną mėnesį siūlomi pajėgumai:

$$A - C + D$$

Čia:

A perdavimo sistemos operatoriaus kiekvieno tipinio pajėgumų produkto techniniai pajėgumai;

C anksčiau parduoti techniniai pajėgumai, pakoreguoti atsižvelgiant į pajėgumus, pakartotinai siūlomus pagal taikomas perkrovos valdymo procedūras;

D papildomi to mėnesio pajėgumai, jeigu yra.

6. Likus savaitei iki aukciono pradžios perdavimo sistemos operatoriai tinklo naudotojams praneša ateinančiame rotaciniame mėnesio pajėgumų aukcione siūlomų pajėgumų kiekį. Be to, perdavimo sistemos operatoriai tinklo naudotojams praneša, ar gali būti, kad bus turima papildomų pajėgumų.

7. Kiekvieno aukciono kainos siūlymo etapas prasideda 08.00 UTC ir baigiasi 17.00 UTC (žiemos laiku) arba prasideda 07.00 UTC ir baigiasi 16.00 UTC (vasaros laiku) kiekvieną atitinkamą dujų tiekimo parą. Kainos siūlymo etapai pradedami ir užbaigiami per kiekvieną dujų tiekimo parą, kaip nurodyta 17 straipsnio 2 dalyje.

8. Aukciono paskirstymo rezultatai skelbiami kai tik pagrįstai įmanoma, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną po kainos siūlymo etapo pabaigos, vienu metu visiems tame aukcione dalyvaujantiems tinklo naudotojams.

9. Apibendrinta informacija apie aukciono rezultatus paskelbiama rinkai.

14 straipsnis

Rotaciniai kitos paros pajėgumų aukcionai

1. Rotaciniai kitos paros pajėgumų aukcionai rengiami kartą per parą.

2. Rotaciniame kitos dujų tiekimo paros pajėgumų aukcione kasdien siūlomas tipinis kitos paros pajėgumų produktas.

3. Kiekvieno tipinio paros pajėgumų produkto pajėgumai siūlomi rotaciniame kitos paros pajėgumų aukcione pagal 18 straipsnį taikant vienodos kainos aukciono algoritmą. Kasdien aukcione siūlomas tipinis kitos dujų tiekimo paros pajėgumų produktas.

4. Rotaciniame kitos paros pajėgumų aukcione tinklo naudotojai turi galimybę siūlytis pirkti vieno tipinio paros pajėgumų produkto pajėgumus.

5. Kainos siūlymo etapas prasideda kiekvieną dieną 15.30 UTC (žiemos laiku) arba 14.30 UTC (vasaros laiku).

6. Pasiūlymas pirkti paros tipinį pajėgumų produktą rotaciniame kitos paros pajėgumų aukcione tvarkomas taip: pasiūlymai pirkti tipinio paros pajėgumų produkto pajėgumus rotaciniame kitos paros pajėgumų aukcione pateikiami, atšaukiami arba keičiami nuo 15.30 UTC iki 16.00 UTC (žiemos laiku) arba nuo 14.30 UTC iki 15.00 UTC (vasaros laiku).

7. Rotaciniame kitos paros pajėgumų aukcione kasdien siūlomi pajėgumai:

$$A - C + D$$

Čia:

A perdavimo sistemos operatoriaus kiekvieno tipinio pajėgumų produkto techniniai pajėgumai;

C anksčiau parduoti techniniai pajėgumai, pakoreguoti atsižvelgiant į pajėgumus, pakartotinai siūlomus pagal taikomas perkrovos valdymo procedūras;

D papildomi tos paros pajėgumai, jeigu yra.

8. Prasidėjus kainos siūlymo etapui perdavimo sistemos operatoriai tinklo naudotojams praneša ateinančiame rotaciniame kitos paros pajėgumų aukcione siūlomų pajėgumų kiekį. Be to, perdavimo sistemos operatoriai tinklo naudotojams praneša, ar gali būti, kad bus turima papildomų pajėgumų.

9. Aukciono paskirstymo rezultatai skelbiami ne vėliau kaip praėjus 30 minučių nuo kainos siūlymo etapo pabaigos, vienu metu visiems tame aukcione dalyvaujantiems tinklo naudotojams.

10. Apibendrinta informacija apie aukciono rezultatus paskelbiama rinkai.

15 straipsnis

Einamosios paros pajėgumų aukcionai

1. Jeigu turima pajėgumų, kiekvieną dujų tiekimo paros valandą rengiamas einamosios paros pajėgumų aukcionas pagal 18 straipsnį taikant vienodos kainos aukciono algoritmą.

2. Pirmasis kainos siūlymo etapas pradedamas lygiai kitą valandą po kitos paros aukciono rezultatų (įskaitant pertraukiamuosius pajėgumus, jei jie siūlomi) paskelbimo pagal 14 straipsnį. Pirmasis kainos siūlymo etapas užbaigiamas 01:30 UTC (žiemos laiku) arba 00.30 UTC (vasaros laiku) prieš dujų tiekimo parą. Paskirstymas pagal laimėjusius pasiūlymus įsigalioja atitinkamą dujų tiekimo parą 05.00 UTC (žiemos laiku) arba 04.00 UTC (vasaros laiku).

3. Paskutinis kainos siūlymo etapas užbaigiamas atitinkamą dujų tiekimo parą 00.30 UTC (žiemos laiku) arba 23.30 UTC (vasaros laiku).

4. Tinklo naudotojai turi teisę nuo kiekvieno kainos siūlymo etapo pradžios iki jo pabaigos teikti, atšaukti ir keisti pasiūlymus.

5. Kiekvieną atitinkamos dujų tiekimo paros valandą pajėgumai, būsiantys po 4 valandų, aukcione siūlomi kaip einamosios paros pajėgumai.

6. Kiekvienas kainos siūlymo etapas pradedamas prasidedant kiekvienai atitinkamos dujų tiekimo paros valandai.

7. Kiekvienas kainos siūlymo etapas trunka 30 min.

8. Einamosios paros pajėgumų aukcione kiekvieną valandą siūlomi pajėgumai:

$$A - C + D$$

Čia:

A perdavimo sistemos operatoriaus kiekvieno tipinio pajėgumų produkto techniniai pajėgumai;

C anksčiau parduoti techniniai pajėgumai, pakoreguoti atsižvelgiant į pajėgumus, pakartotinai siūlomus pagal taikomas perkrovos valdymo procedūras;

D papildomi pajėgumai, jeigu yra.

9. Perdavimo sistemos operatoriai pasibaigus kitos paros aukcionui skelbia turimą siūlomų einamosios paros nuolatinių pajėgumų kiekį ir kiekį pagal 21 straipsnio 9 dalį.

10. Perdavimo sistemos operatoriai tinklo naudotojams, teikiantiems pasiūlymus kitos paros aukcionuose, suteikia galimybę nelaimėjusius galiojančius pasiūlymus automatiškai įtraukti į kitą einamosios paros aukcioną.

11. Jeigu pasiūlymai priimami, pajėgumai paskirstomi per 30 minučių nuo kainos siūlymo etapo pabaigos ir perdavimo sistemos operatorius vykdo paskirstymo procesą.

12. Aukciono rezultatai vienu metu pateikiami atskiriems tinklo naudotojams.

13. Apibendrinta informacija apie aukciono rezultatus skelbiama bent kiekvienos paros pabaigoje.

16 straipsnis

Aukcionų algoritmai

1. Jeigu aukcione siūlomi keli tipiniai pajėgumų produktai, kiekvienam paskirstomam tipiniam pajėgumų produktui atskirai taikomas atitinkamas paskirstymo algoritmas. Siūlymai pirkti atskirus tipinius pajėgumų produktus pagal aukciono algoritmą svarstomi atskirai.

2. Metiniuose metų, ketvirčio ir rotaciniuose mėnesio pajėgumų aukcionuose taikomas 17 straipsnyje numatytas ilgainiui didėjančios kainos aukciono algoritmas su keliais kainos siūlymo etapais.

3. Rotaciniuose kitos paros pajėgumų aukcionuose ir einamosios paros pajėgumų aukcionuose taikomas 18 straipsnyje numatytas vieno kainos siūlymo etapo vienodos kainos aukciono algoritmas.

17 straipsnis

Ilgainiui didėjančios kainos aukciono algoritmas

1. Ilgainiui didėjančios kainos aukcionuose tinklo naudotojams suteikiama galimybė siūlytis pirkti tam tikrą kiekį pagal didėjančią kainą, skelbiamą nuosekliais kainos siūlymo etapais, pradedant nuo rezervinės kainos P_0.

2. Pirmasis kainos siūlymo etapas, kuriame kaina yra lygi rezervinei kainai P_0, trunka 3 valandas. Paskesni kainos siūlymo etapai trunka po 1 valandą. Tarp kainos siūlymo etapų yra vienos valandos intervalas.

3. Pasiūlyme nurodoma:

a) pasiūlymą teikiančio tinklo naudotojo tapatybė;

b) atitinkamas sujungimo taškas ir srauto kryptis;

c) tipinis pajėgumų produktas, kurio pajėgumus siūlomasi pirkti;

d) atitinkamų standartinių pajėgumų kiekis pagal kiekvieną kainos kitimo žingsnį;

e) produktas, su kuriuo susijęs pasiūlymas.

4. Pasiūlymas laikomas galiojančiu, jeigu jį pateikia tinklo naudotojas ir jeigu jis atitinka visas šio straipsnio nuostatas.

5. Kad tinklo naudotojas galėtų dalyvauti aukcione, kiekio pasiūlymą jis privalo pateikti pirmuoju kainos siūlymo etapu.

6. Perdavimo sistemos operatoriai tinklo naudotojams suteikia galimybę automatiškai teikti pasiūlymus pagal bet kurį kainos kitimo žingsnį.

7. Pasibaigus atitinkamam kainos siūlymo etapui, galiojančių pasiūlymų negalima modifikuoti, atšaukti ar pakeisti. Visi galiojantys pasiūlymai tampa privalomais tinklo naudotojo įsipareigojimais užsakyti pagal paskelbtą kainą prašomą pajėgumų kiekį, jeigu galutinė aukciono kaina yra atitinkamu kainos siūlymo etapu paskelbtoji kaina.

8. Kiekvieno tinklo naudotojo bet kuriuo kainos siūlymo etapu teikiamas kiekio pasiūlymas yra ne didesnis už konkrečiame aukcione siūlomus pajėgumus. Kiekvieno tinklo naudotojo kiekio konkrečia kaina pasiūlymas yra ne didesnis už jo ankstesniu etapu pateiktą kiekio pasiūlymą, išskyrus kai taikoma šio straipsnio 16 dalis.

9. Kol vyksta kainos siūlymo etapas, pasiūlymai gali būti laisvai teikiami, keičiami ir atšaukiami, jeigu visi jie atitinka šio straipsnio 8 dalį. Galiojantys pasiūlymai lieka galioti iki jų pakeitimo arba atšaukimo.

10. Kiekviename sujungimo taške nustatomi ir prieš atitinkamą aukcioną paskelbiami kiekvieno tipinio pajėgumų produkto didelis ir mažas kainos kitimo žingsniai. Mažas kainos kitimo žingsnis nustatomas toks, kad didelis kainos kitimo žingsnis būtų mažo kainos kitimo žingsnio kartotinis.

11. Nustatant didelį kainos kitimo žingsnį siekiama, kiek pagrįstai įmanoma, kuo labiau sutrumpinti aukciono procesą. Nustatant mažą kainos kitimo žingsnį siekiama, kiek pagrįstai įmanoma, kuo labiau sumažinti neparduotų pajėgumų kiekį, kai aukcionas užbaigiamas rezervinę kainą viršijančia kaina.

12. Jeigu bendra visų tinklo naudotojų paklausa yra ne didesnė už pirmojo kainos siūlymo etapo pabaigoje siūlomus pajėgumus, aukcionas užbaigiamas.

13. Jeigu bendra visų tinklo naudotojų paklausa viršija pirmojo arba kito kainos siūlymo etapo pabaigoje siūlomus pajėgumus, naujas kainos siūlymo etapas pradedamas kaina, kuri nustatoma prie ankstesnio kainos siūlymo etapo kainos pridedant didelį kainos kitimo žingsnį.

14. Jeigu bendra visų tinklo naudotojų paklausa yra lygi antrojo arba kito kainos siūlymo etapo pabaigoje siūlomiems pajėgumams, aukcionas užbaigiamas.

15. Jeigu pirmą kartą pasiūla yra didesnė nei paklausa, kaina sumažinama ir pradedamas kitas kainos siūlymo etapas. Kito kainos siūlymo etapo kaina nustatoma prie kainos siūlymo etapo, vykusio prieš pirmą kartą pasiūlai viršijant paklausą, kainos pridedant mažą kainos kitimo žingsnį. Papildomi kainos siūlymo etapai, kuriuose kaina didinama mažu kainos kitimo žingsniu, pradedami tol, kol visų tinklo naudotojų bendra paklausa tampa ne didesnė už siūlomus pajėgumus, tada aukcionas užbaigiamas.

16. Kiekvieno tinklo naudotojo kiekio pasiūlymas pirmuoju kainos siūlymo etapu, kuriuo taikomas mažas kainos kitimo žingsnis, yra ne didesnis už jo kiekio pasiūlymą kainos siūlymo etapu, vykusiu prieš pirmą kartą pasiūlai viršijant paklausą. Kiekvieno tinklo naudotojo kiekio pasiūlymas visais kainos siūlymo etapais, kuriuose taikomas mažas kainos kitimo žingsnis, yra ne mažesnis už jo kiekio pasiūlymą, pateiktą kainos siūlymo etapu, kuriame pirmą kartą pasiūla viršijo paklausą.

17. Jeigu bendra visų tinklo naudotojų paklausa viršija pajėgumus, siūlomus kainos siūlymo etapu, kurio kaina nustatyta iš etapo, kuriame pirmą kartą pasiūla viršijo paklausą, kainos atėmus vieną mažą kainos kitimo žingsnį, aukcionas užbaigiamas. Galutine kaina laikoma ta, kuriai esant pasiūla pirmą kartą viršijo paklausą, o laimėjusiais laikomi pasiūlymai, pateikti tame kainos siūlymo etape, kuriame pirmą kartą pasiūla viršijo paklausą.

18. Kai tik pagrįstai įmanoma, po kiekvieno kainos siūlymo etapo apibendrintai paskelbiama visų tinklo naudotojų paklausa konkrečiame aukcione.

19. Paskutiniame aukciono kainos siūlymo etape paskelbta kaina laikoma galutine konkretaus aukciono kaina, išskyrus atvejus, kai taikomas šio straipsnio 17 punktas.

20. Visiems tinklo naudotojams, pateikusiems galiojančius kiekio pasiūlymus galutine kaina, pajėgumai paskirstomi pagal jų kiekio pasiūlymus galutine kaina. Aukcioną laimėjusieji tinklo naudotojai moka to aukciono galutinę kainą, kuri, kaip nustatyta 26 straipsnio 2 dalyje, gali būti pastovi arba kintama, ir visus kitus mokesčius, kurie gali būti taikomi tada, kai bus galima naudotis jiems skiriamais pajėgumais.

21. Po kiekvieno užbaigto aukciono skelbiamas galutinis aukciono rezultatas, įskaitant bendrą paskirstytų pajėgumų kiekį ir galutinę kainą. Aukcioną laimėjusiems tinklo naudotojams pranešamas jiems skiriamų pajėgumų kiekis, o individuali informacija pateikiama tik susijusiems asmenims.

22. Jeigu ilgainiui didėjančios kainos aukcionas iki numatytos kito to paties laikotarpio pajėgumų aukciono pradžios (pagal aukcionų kalendorių) nesibaigė, pirmasis aukcionas užbaigiamas ir pajėgumai nepaskirstomi. Pajėgumai siūlomi kitame susijusiame aukcione.

18 straipsnis

Vienodos kainos aukciono algoritmas

1. Vienodos kainos aukcione yra vienas kainos siūlymo etapas, kuriame tinklo naudotojas siūlo kainą ir perkamą kiekį.

2. Konkretaus aukciono kainos siūlymo etape tinklo naudotojai gali pateikti iki 10 pasiūlymų. Kiekvienas pasiūlymas vertinamas atskirai. Užbaigus kainos siūlymo etapą, likusiųjų pasiūlymų negalima keisti nei atšaukti.

3. Pasiūlyme nurodoma:

a) pasiūlymą teikiančio tinklo naudotojo tapatybė;

b) atitinkamas sujungimo taškas ir srauto kryptis;

c) tipinis pajėgumų produktas, kurio pajėgumus siūlomasi pirkti;

d) atitinkamo tipinio pajėgumų produkto pajėgumų kiekis, kurį siūlomasi pirkti;

e) mažiausias atitinkamo tipinio pajėgumų produkto pajėgumų kiekis, kurį tinklo naudotojas norėtų gauti pagal atitinkamą algoritmą, jeigu jam nebūtų skiriamas pagal d punktą prašomas kiekis;

f) siūlomos kainos, kurios neturi būti mažesnės už atitinkamo tipinio pajėgumų produkto rezervinę kainą ir kurias tinklo naudotojas sutiktų mokėti už prašomus pajėgumus. Pasiūlymai, kuriuose nurodoma kaina yra mažesnė už rezervinę kainą, nepriimami.

4. Perdavimo sistemos operatorius visus su konkrečiu tipiniu pajėgumų produktu susijusius pasiūlymus išrikiuoja pagal siūlomą kainą, pradėdamas nuo didžiausios kainos pasiūlymo.

5. Visi kainos siūlymo etapo pabaigoje likę pasiūlymai laikomi įpareigojančiais tinklo naudotojus, kuriems skiriamas bent mažiausias pajėgumų, prašomų pagal šio straipsnio 3 dalies e punktą, kiekis.

6. Išrikiavus pasiūlymus pagal šio straipsnio 4 dalį ir atsižvelgiant į 7–10 dalis, pajėgumai paskirstomi iš eilės pagal galiojančių pasiūlymų kainą. Visi pasiūlymai, pagal kuriuos paskirstomi pajėgumai, laikomi laimėjusiais. Likęs nepaskirstytų pajėgumų kiekis atitinkamai sumažinamas atimant iš jo paskirstytų pajėgumų kiekį.

7. Pritaikius šio straipsnio 6 dalį ir atsižvelgiant į 9 dalį, jeigu tinklo naudotojo pasiūlyme nurodytas pajėgumų kiekis viršija likusius nepaskirstytus pajėgumus (paskirsčius pajėgumus tinklo naudotojams, kurie pateikė didesnius pasiūlymus), jam skiriami pajėgumai, atitinkantys likusių nepaskirstytų pajėgumų kiekį.

8. Pritaikius šio straipsnio 7 dalį ir atsižvelgiant į 9 dalį, jeigu dviejuose arba daugiau pasiūlymų nurodoma ta pati siūloma kaina, o bendras tuose pasiūlymuose prašomas pajėgumų kiekis viršija likusį nepaskirstytų pajėgumų kiekį, nepaskirstyti pajėgumai paskirstomi proporcingai pagal kiekviename tokiame pasiūlyme prašomą kiekį.

9. Jeigu pagal šio straipsnio 6, 7 arba 8 dalį paskirstytinas kiekis yra mažesnis už šio straipsnio 3 dalies 0 punkte nurodytą mažiausią pajėgumų kiekį, į pasiūlymą neatsižvelgiama, jis tampa niekinis ir negaliojantis, o pajėgumai pagal 8 punktą iš naujo paskirstomi pagal likusius vienodos kainos pasiūlymus arba (atitinkamu atveju) pagal šio straipsnio 6 dalį skiriami pagal kitos artimiausios kainos pasiūlymą.

10. Jeigu likęs pajėgumų kiekis, kuris pagal šio straipsnio 6, 7, 8 arba 9 dalį turėtų būti paskirstytas pagal kurį nors pasiūlymą, yra lygus nuliui, pagal likusius pasiūlymus pajėgumai neskirstomi. Tie pasiūlymai laikomi nelaimėjusiais.

11. Jeigu paklausa viršija pasiūlą rezervine kaina, galutinė kaina yra laimėjusio mažiausios kainos pasiūlymo kaina. Visais kitais atvejais galutinė kaina yra lygi rezervinei kainai. Aukcioną laimėjusieji tinklo naudotojai moka to aukciono galutinę kainą, kuri, kaip nustatyta 26 straipsnio 2 dalyje, gali būti pastovi arba kintama, ir visus kitus mokesčius, kurie gali būti taikomi tada, kai bus galima naudotis jiems skiriamais pajėgumais.

IV SKYRIUS

TARPVALSTYBINIS PAJĖGUMŲ SUSIEJIMAS

19 straipsnis

Susietųjų pajėgumų produktai

Gretimų perdavimo sistemų operatoriai bendrai siūlo susietųjų pajėgumų produktus laikydamiesi tokių principų:

1. jeigu abiejose sujungimo taško pusėse turima nuolatinių pajėgumų, visi nuolatiniai pajėgumai abiejose sujungimo taško pusėse siūlomi kaip susietieji pajėgumai;

2. perdavimo sistemos operatoriai atitinkamo tipinio pajėgumų produkto pajėgumus pagal 27 straipsnį ir taikomą III skyriuje aprašytą paskirstymo procedūrą siūlo užsakymo platformoje;

3. sutartis dėl susietųjų pajėgumų, kuriuos sujungimo taške siūlo atitinkami perdavimo sistemos operatoriai, sudaroma pagal vieną bendrą paskirstymo procedūrą;

4. tinklo naudotojai laikosi taikomų atitinkamų perdavimo sistemos operatorių perdavimo sutarties (-čių) sąlygų nuo tada, kai sudaroma (-os) sutartis (-ys);

5. jeigu bet kuriuo atitinkamu laikotarpiu vienoje sujungimo taško pusėje esama daugiau nuolatinių pajėgumų nei kitoje, perdavimo sistemos operatorius, turintis daugiausia

nuolatinių pajėgumų, gali siūlyti šiuos papildomus pajėgumus tinklo naudotojams kaip nesusietų pajėgumų produktą pagal aukciono kalendorių ir šias taisykles:

a) jeigu kitoje sujungimo taško pusėje galioja nesusieto perdavimo sutartis, nesusietų pajėgumų gali būti siūloma tiek, kad jų kiekis ir trukmė neviršytų kitoje sujungimo taško pusėje galiojančioje perdavimo sutartyje numatyto kiekio ir trukmės;

b) jeigu tokiems papildomiems pajėgumams netaikomas šio straipsnio 5 dalies a punktas, jie gali būti siūlomi ne ilgesniam kaip vienų metų laikotarpiui.

6. visi pagal šio straipsnio 5 dalį paskirstyti nesusieti pajėgumai gali būti naudojami ir paskiriami kaip nesusieti pajėgumai. Jais taip pat gali būti prekiaujama antrinėje rinkoje;

7. gretimų perdavimo sistemų operatoriai nustato bendrą susietųjų pajėgumų paskyrimo tvarką ir tinklo naudotojams pateikia priemones, kurias naudojant jų susietųjų pajėgumų srautus būtų galima paskirti vienu paskyrimu;

8. įpareigojimai siūlyti susietuosius pajėgumus taip pat taikomi, tiek, kiek jie yra aktualūs, antrinėms pajėgumų rinkoms. Nepažeidžiant 1 dalies nuostatų, paskirti susietieji pajėgumai antrinėje rinkoje gali būti perparduodami tik kaip susietieji pajėgumai;

9. jeigu dvi gretimos dujų įleidimo ir išleidimo sistemos sujungtos dviejuose arba daugiau sujungimo taškų, atitinkami perdavimo sistemos operatoriai visų sujungimo taškų turimus pajėgumus siūlo kaip vieno virtualaus sujungimo taško pajėgumus. Jeigu dalyvauja daugiau negu du perdavimo sistemos operatoriai, nes pajėgumus vienoje arba abiejose dujų įleidimo ir išleidimo sistemose rinkai pateikia daugiau negu vienas perdavimo sistemos operatorius, į virtualųjį sujungimo tašką kuo labiau įtraukiami visi šie perdavimo sistemos operatoriai. Visais atvejais virtualusis sujungimo taškas sukuriamas tik jeigu įvykdytos šios sąlygos:

a) bendri virtualiojo sujungimo taško techniniai pajėgumai yra ne mažesni už visų į virtualųjį sujungimo tašką įtrauktų sujungimo taškų techninių pajėgumų sumą;

b) juos naudojant yra lengviau ekonomiškai ir efektyviai naudoti sistemą, be kitų dalykų įskaitant naudojimą pagal Reglamento (EB) Nr. 715/2009 16 straipsnyje nustatytas taisykles.

Gretimų perdavimo sistemų operatoriai pradeda reikalingą analizę ir per 5 metus nuo šio reglamento įsigaliojimo sukuria veikiančius virtualiuosius sujungimo taškus.

20 straipsnis

Susiejimas galiojančių perdavimo sutarčių atveju

1. Tinklo naudotojai, kurie įsigaliojant šiam reglamentui yra atitinkamuose sujungimo taškuose galiojančių perdavimo sutarčių šalys, turėtų susitarti dėl pajėgumų susiejimo pagal sutartį (susiejimo sutartį) laikantis šio reglamento 19 straipsnio nuostatų. Šie tinklo naudotojai ir perdavimo sistemų operatoriai atitinkamoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms praneša apie visas galiojančių perdavimo sutarčių šalių sudarytas susiejimo sutartis. Tuo remdamasi nacionalinė reguliavimo institucija agentūrai nusiunčia metinės pajėgumų susiejimo pažangos toje valstybėje narėje ataskaitą. Praėjus dvejiems metams nuo šio reglamento įsigaliojimo agentūra paskelbia pajėgumų susiejimo pažangos ataskaitą.

2. Perdavimo sistemos operatoriai, kurie yra galiojančių perdavimo sutarčių šalys, gali bet kada dalyvauti diskusijose dėl susiejimo susitarimo, jeigu juos pakviečia tinklo naudotojai, kurie yra galiojančių perdavimo sutarčių šalys.

3. Jeigu atitinkami tinklo naudotojai susitaria sudaryti susiejimo susitarimą, numatomo sudaryti susiejimo susitarimo šalys nedelsdamos praneša apie tokį numatomą sudaryti susiejimo susitarimą su sujungimo tašku susijusiems perdavimo sistemos operatoriams ir įvykdomas atitinkamų pajėgumų perdavimas. Bet kuriuo atveju susiejimo susitarimas įgyvendinamas laikantis taikomų sąlygų, nustatytų atitinkamose galiojančiose perdavimo sutartyse. Įgyvendinus susiejimo susitarimą, atitinkami pajėgumai laikomi susietaisiais pajėgumais.

4. Bet kuriuo atveju pajėgumų, susietų pakeitus galiojančias sutartis, susiejimo sutarties galiojimo trukmė neturi viršyti pradinių pajėgumų sutarčių trukmės.

5. Visi pajėgumai susiejami kai tik tampa įmanoma. Galiojančios nesusieto perdavimo sutartys pasibaigus jų galiojimui negali būti pratęsiamos ar atnaujinamos. Tokie pajėgumai perdavimo sutarties galiojimui pasibaigus tampa turimais pajėgumais.

V SKYRIUS

PERTRAUKIAMIEJI PAJĖGUMAI

21 straipsnis

Pertraukiamųjų paslaugų paskirstymas

1. Jei sujungimo taške buvo siūloma nuolatinių pajėgumų, bet jie išparduoti kitos paros pajėgumų aukcione, perdavimo sistemos operatoriai tame sujungimo taške siūlo pertraukiamųjų paros pajėgumų abiem kryptimis produktą. Vienkrypčiuose sujungimo taškuose, kuriuose techniniai pajėgumai siūlomi tik viena kryptimi, perdavimo sistemos operatoriai siūlo pertraukiamųjų paros pajėgumų kita kryptimi produktą. Perdavimo sistemos operatoriai gali siūlyti ir ilgesnės trukmės pertraukiamųjų pajėgumų produktus.

2. Siūlant pertraukiamuosius pajėgumus nedaroma neigiamo poveikio siūlomų nuolatinių pajėgumų kiekiui. Perdavimo

sistemos operatoriai neatideda pajėgumų, kuriuos galima siūlyti kaip nuolatinius pajėgumus, kad pasiūlytų juos kaip pertraukiamuosius pajėgumus.

3. Tiek, kiek siūloma pertraukiamųjų pajėgumų produktų (išskyrus paros produktus), jų trukmė atitinka tipinių nuolatinių pajėgumų produktų trukmę.

4. Tiek, kiek siūloma pertraukiamųjų pajėgumų, jie paskirstomi taikant aukciono procesą, išskyrus einamosios paros pertraukiamuosius pajėgumus.

5. Einamosios paros pertraukiamieji pajėgumai paskirstomi pagal perteklinio paskyrimo procedūrą.

6. Einamosios paros pertraukiamieji pajėgumai paskirstomi tik išpardavus techninius arba papildomus nuolatinius pajėgumus.

7. Jeigu rengiami bet kurių pertraukiamųjų pajėgumų produktų, kurių trukmė yra ilgesnė už einamosios paros produktų trukmę, aukcionai ir perdavimo sistemos operatoriams yra žinomas siūlomų pertraukiamųjų pajėgumų kiekis, jie šiuos kiekius paskelbia prieš pradedant aukciono procesą.

8. Jeigu siūlomi pertraukiamieji pajėgumai, jie (išskyrus einamosios paros pertraukiamuosius pajėgumus) paskirstomi atskirame aukcione, kuris rengiamas po to, kai paskirstomi tokios pačios trukmės nuolatiniai pajėgumai, bet prieš prasidedant mažesnės trukmės nuolatinių pajėgumų aukcionui.

9. Jeigu siūlomi pertraukiamieji pajėgumai, šių pajėgumų aukcionai rengiami laikantis tų pačių struktūros principų ir terminų, kurie taikomi nuolatinių pajėgumų aukcionams. Tikslūs pertraukiamųjų pajėgumų (išskyrus einamosios paros pertraukiamuosius pajėgumus) aukcionų terminai išsamiai nurodomi aukcionų kalendoriuje.

22 straipsnis

Minimalus pasirengimo pertraukai laikas

1. Pertraukiamiesiems pajėgumams taikomas minimalus pasirengimo pertraukai laikas, kurį bendru sprendimu nustato gretimų perdavimo sistemų operatoriai.

2. Konkrečios dujų tiekimo valandos numatytasis minimalus pasirengimo pertraukai laikas yra keturiasdešimt penkios minutės nuo tos dujų tiekimo valandos pakartotinio paskyrimo ciklo pradžios. Jeigu du perdavimo sistemų operatoriai nori sutrumpinti pasirengimo pertraukai laiką, kiekvieną tokį dviejų perdavimo sistemų operatorių susitarimą turi patvirtinti kompetentinga nacionalinė reguliavimo institucija.

23 straipsnis

Pertraukimo koordinavimas

Pertraukimą pradedantis perdavimo sistemos operatorius apie tai praneša atitinkamam gretimos perdavimo sistemos operatoriui. Gretimų perdavimo sistemų operatoriai, tinkamai atsižvelgę į informacijos patikimumą, apie tai kuo greičiau praneša atitinkamiems savo tinklo naudotojams.

24 straipsnis

Apibrėžta pertraukimo seka

1. Jeigu bendras dujų kiekis pagal paskyrimus yra didesnis, nei galima praleisti per tam tikrą sujungimo tašką, pertraukimo tvarka nustatoma remiantis atitinkamose pertraukiamojo perdavimo sutartyse nurodyta laiko žyma. Pertraukimo atveju pirmenybė teikiama anksčiau įsigaliojusioms perdavimo sutartims.

2. Jeigu pritaikius šio straipsnio 1 dalyje aprašytą procedūrą du arba daugiau paskyrimų pagal pertraukimo tvarką yra lygiaverčiai, o perdavimo sistemos operatorius nepertraukia tiekimo visiems tiems naudotojams, tiekimas jiems mažinamas proporcingai paskirtam kiekiui.

3. Siekdami atsižvelgti į įvairių pertraukiamųjų pajėgumų paslaugų skirtumus Sąjungoje, gretimų perdavimo sistemų operatoriai kiekviename sujungimo taške įgyvendina ir koordinuoja bendras šiame straipsnyje numatytas procedūras.

25 straipsnis

Pertraukimo priežastys

Perdavimo sistemų operatoriai pertraukimo priežastis nurodo pertraukiamojo perdavimo sutartyse arba šioms sutartims taikomose bendrosiose sąlygose. Pertraukimo priežastys gali būti dujų kokybė, slėgis, temperatūra, srautų modeliai, nuolatinių pajėgumų sutarčių taikymas, techninė priežiūra, su vartotojais arba su tiekėjais susiję suvaržymai, su viešąja paslauga susiję įsipareigojimai ir pajėgumų valdymas pagal perkrovos valdymo procedūras, taip pat kitos priežastys.

VI SKYRIUS

TARIFAI IR PAJĖGUMŲ UŽSAKYMO PLATFORMOS

26 straipsnis

Tarifai

1. Visų tipinių nuolatinių ir pertraukiamųjų pajėgumų produktų visų aukcionų rezervine kaina laikomas pagal nacionalinės reguliavimo institucijos nustatytą ir (arba) patvirtintą metodiką apskaičiuotas tarifas arba nacionalinės reguliavimo institucijos nustatytas ir (arba) patvirtintas tarifas.

2. Pajėgumų aukcione nustatyta mokėtina kaina gali būti pastovi arba kintama arba jai gali būti taikomos kitokios galiojančia reguliavimo tvarka nustatytos priemonės. Pastovią kainą sudaro aukciono metu galiojantis tarifas ir aukciono priemoka. Kintamą kainą sudaro taikomas tarifas, galiojantis tada, kai galima naudotis pajėgumais, ir aukciono priemoka. Susietojo produkto pajėgumams abiejose sujungimo taško pusėse gali būti taikoma skirtinga tvarka.

3. Šiam reglamentui įgyvendinti Sąjungos ir (arba) nacionaliniu lygmeniu tinkamu laiku nustatoma atitinkama tarifų taikymo tvarka. Ta tvarka užtikrinama galimybė tinkamai įgyvendinti šiame reglamente nustatytus pajėgumų paskirstymo

mechanizmus nedarant žalingo poveikio perdavimo sistemų operatorių pajamoms ir grynųjų srautų pozicijoms, susijusi su šio reglamento, visų pirma jo nuostatų dėl pajėgumų, įskaitant naujus pajėgumus, dalies atidėjimo pagal 2 straipsnio 3 dalį, 8 straipsnio 7 ir 8 dalis ir 19 straipsnio 5 dalies b punktą, įgyvendinimu.

4. Aukcionų pajamos iš susietųjų pajėgumų pardavimo turi būti padalijamos perdavimo sistemos operatoriams, kurių pajėgumai sudaro susietuosius pajėgumus. Susietųjų pajėgumų rezervinė kaina yra lygi susietuosius pajėgumus sudarančių pajėgumų rezervinių kainų sumai. Visos susietųjų pajėgumų pardavimo pajamos po kiekvieno pajėgumų pardavimo sandorio skiriamos susijusiems perdavimo sistemų operatoriams.

5. Susietųjų pajėgumų rezervinės kainos pajamos skiriamos perdavimo sistemos operatoriams proporcingai jų pajėgumų, sudarančių susietuosius pajėgumus, rezervinei kainai. Pajamos iš susietųjų pajėgumų aukciono priemokos virš rezervinės kainos padalijamos pagal perdavimo sistemos operatorių susitarimą, kurį prireikus prieš vykstant aukcionams tvirtina atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos. Jeigu susitarimas iki aukciono nesudaromas, pajamos iš susietųjų pajėgumų aukciono priemokos perdavimo sistemos operatoriams paskirstomos lygiomis dalimis.

6. Nacionalinės reguliavimo institucijos tvirtina nepakankamų ir perteklinių pajamų susigrąžinimo mechanizmus. Jeigu taikomas viršutinės kainos ribos režimas, nacionalinė reguliavimo institucija tvirtina pajamų iš pajėgumų kainų, viršijančių atitinkamą tarifą, naudojimo tvarką.

27 straipsnis

Pajėgumų užsakymo platformos

1. Perdavimo sistemos operatoriai taiko šį reglamentą siūlydami pajėgumus vienoje arba ribotame skaičiuje jungtinių internetinių užsakymo platformų. Perdavimo sistemos operatoriai tokias platformas naudoja patys arba per kitą subjektą, dėl kurio susitarta ir kuris prireikus jiems atstovauja palaikydamas ryšius su tinklo naudotojais.

2. Jungtinėse užsakymo platformose taikomos šios taisyklės:

a) visi pajėgumai siūlomi ir paskirstomi pagal III skyriuje nustatytas taisykles ir procedūras;

b) pirmenybė teikiama nuolatinių susietųjų pajėgumų siūlymo proceso nustatymui pagal IV skyriaus taisykles;

c) užtikrinamos tinklo naudotojams skirtos funkcijos, būtinos, kad būtų galima siūlyti ir gauti antrinius pajėgumus;

d) kad galėtų naudotis užsakymo platformų paslaugomis, tinklo naudotojai įsipareigoja laikytis ir laikosi visų galiojančių teisinių ir sutartinių reikalavimų, pagal kuriuos jie gali užsakyti ir naudoti pajėgumus atitinkamame perdavimo sistemos operatorių tinkle pagal perdavimo sutartį;

e) pajėgumai bet kuriame pavieniame sujungimo taške arba virtualiajame sujungimo taške siūlomi ne daugiau kaip vienoje užsakymo platformoje.

3. Nustatant vieną užsakymo platformą arba ribotą jungtinių platformų skaičių palengvinamas ir supaprastinamas pajėgumų užsakymas visuose sujungimo taškuose visoje Sąjungoje, kad tai būtų naudinga tinklo naudotojams. Tuo tikslu ENTSOG per šešis mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo surengia viešas konsultacijas, kad nustatytų rinkos poreikius. Konsultacijos, įskaitant ENTSOG konsultacijos rezultatų ataskaitos paskelbimą, trunka ne ilgiau kaip šešis mėnesius. Ataskaitoje nurodomos galimybės įgyvendinti nustatytus rinkos poreikius, atsižvelgiant į sąnaudas ir laiką, siekiant, kad perdavimo sistemos operatoriai arba jų vardu veikiantys tretieji subjektai įgyvendintų tinkamiausią galimybę. Prireikus ENTSOG ir agentūra palengvina šį procesą.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Nepažeidžiant šio reglamento 6 straipsnio 1 dalies a punkto, šis reglamentas taikomas nuo 2015 m. lapkričio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2013 m. spalio 14 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO